

den har paa enkelte Steder været større, paa andre mindre — har været 16 β pr. Tønde Hartkorn, hvorimod vi have meent, at det, der overstiger dette Beløb skal udredes af Statskassen. — Det andet Punkt angaaer den Værdi, hvormed Udredningslægdet skal kunne frigjøre sig for sin Forpligtelse til at stille en Hest, forsaavidt den forhaandenværende ikke er funden fyldestgjørende. Lovforslaget foreslaaer i saa Henseende 275 Rd., men Udvalget har fundet, at denne Sum var noget høi, idet man har maattet antage, at de Heste, som i sin Tid ere leverede, neppe have havt saa stor Værdi, og at den høie Priis let kunde friste de militaere Autoriteter til at vise en altsfor stor Strengthed ved Bedømmelsen af Hestene. Udvalget har derfor troet, at man maatte finde sig i, at man maaskee ikke vilde være istand til at bevirke en fuldstændig Remontering istedetfor den Hest, som blev forkastet, idet det ikke vil blive nogen betydelig Sum, hvormed der her vil blive Spørgsmaal. — Endelig har Udvalget i sin Heelhed været af den Mening, at der let kan opstaae Stridigheder i Anledning af de mellem Foderværterne og Sogneraadene afsluttede Contracter, og at disse Stridigheder ikke med Sandshylighed vilde kunne ventes at finde nogen billig Afgjørelse i Henhold til selve de afsluttede Overeenskomster, idet de maae være afsluttede under den Forudsætning, at den hidtilværende Tilstand vilde være i en ubestemmelig Fremtid. Man har ikke tidligere tænkt sig, at dette Forhold vilde blive afløst, og naar man navnlig har afsluttet Overenskomst om, at vedkommende Fodervært ikke alene skal holde Hesten vedlige men ogsaa remontere, vil det næsten være umuligt for en Domstol at komme til nogen Afgjørelse i Henhold til den oprettede Contract. Derfor har man troet, at en arbitrair Afgjørelse i nærværende Tilfælde vilde være at foretrække, og vi have altsaa indstillet, at en saadan kunde træffes. — Hvad angaaer Mindretallets Forslag, da ere disse ligeledes motive-rede i Betænkningen, og jeg finder derfor ingen Anledning til nu paa Fleertallets Vegne at udtale mig om dem, forinden Mindretallet nærmere har udtalt sig.

Bonløffe: Den ærede Ordspører har ganske rigtigt fremsat Sagens Gång i Udvalget

og udviklet Fleertallets Mening. Om de to af de stillede Endringsforslag have vi Alle været enige, og kun paa eet Punkt, men som dog rigtignok er et Hovedpunkt, have vi adskilt os i et Fleertal og et Mindretal. Det er forekommet dette sidste, at den Byrde, hvortil Districtsheste-Institutionen nu er bleven for Lægderne, oprindelig ikke har været betragtet som en Byrde. Efter det Indtryk, vi have faaet ved at læse Forhandlingerne om Loven af 16de Marts 1851, efter de Erfaringer, vi have gjort, og efter de Oplysninger, vi have indhentet fra forskjellige Sogne, er det forekommet os, at der egentlig ikke har været Tale om en Byrde, men kun om en Ordning, hvor-efter Krigsbestyrelsen imod Erstatning kunde udsætte sine Heste i den Tid, hvori den ikke havde Brug for dem, og det har ogsaa viist sig, at de 24 Rd. — 12 Rd. i Remontepenge og 12 Rd. i Foderleie — paa de fleste Steder have været en tilstrækkelig Godtgjørelse. Der er endog enkelte Steder, hvor dette Beløb ikke er medgaaet, men vel at mærke kun i de første Aar, hvorimod denne Ordning, efterat saavel Hestepriserne som Jouragepriserne senere ere stegne i en meget høi Grad, er bleven til en virkelig Byrde for Lægderne. Hvad der endnu mere bevirker, at Mindretallet saa stærkt holder paa, at Byrden skal gaae over paa Statskassen, er den Omstændighed, at Krigsbestyrelsen ifølge den issor udkomne Hærløvs herester vil faae meget mere Brug for sine Heste, end forudsat var, da Loven af 16de Marts 1851 blev givet. Dengang blev det, som de Herrer ville erindre, forudsat, at kun enkelte af Hestene engang om Aaret — saavidt jeg husker om Efteraaret, nemlig i September Maaned — kunde blive indkaldte til Manøevrer i 3 à 4 Uger, medens man nu kan forudsætte, at den allerstørste Deel, nemlig $\frac{1}{6}$ af Hestene vilde blive indkaldte netop i de Maaned, hvori Landmændene have meest Brug for dem. Naar Krigsbestyrelsen i For-ening med Rigsdagen gjør en saadan Forandring, medens dette Forhold ikke oprindelig har været betragtet som en Byrde, har dette ført os til den Anskuelse, at det er rigtigt, at Byrden nu alene falder paa Statskassen. Vilde Rigsdagen og Regeringen imidlertid ikke anerkjende dette, troe vi, det maa lede til, at Læg-